

A ÒDNA, MÉS DE 200 MASIES DE MÉS DE 100 ANYS

Josep RIBA i GABARRÓ

La vila d'Òdena (Anoia) ofereix un plànol informatiu que abasta el terme municipal, de 52,16 km², que és el segon més gran de la comarca de l'Anoia, al capdamunt dels vessants de la Conca d'Òdena, amb 2.656 habitants.

A més de la planimetria i el nomenclàtor dels carrers dels diferents nuclis urbans, també indica la situació i els noms de les masies, que són més de 200 i que pel cap baix tenen més de 100 anys, i moltes d'elles són dels segles XVIII i anteriors.

Per tot plegat es fa una notable aportació toponímica, que ara extractarem, per ordre dels nuclis principals de població i dels seus barris i dels grups de les masies i les disseminades.

ÒDNA. *Carrers antics:* de Bonavista, de Baix, del Castell, de la Costa, de la Font, de la Guixera, del Mig, del Puig Rabat i la plaça Major. Esglésies de Sant Pere (moderna) i de Sant Miquel (romànica).

Masies. Ca/Cal: Agustí, Calvet, Eugenio, Guixera Roca, Justino, Hostaler, Quima, Maringallo, Nasi, Maria Martí, Pau Palomas, Rabell, Segura, Viadiu, Valls, Vicenç, Talleret, Teixidó i Molí del Roca.

L'ESPELT. *Carrers antics:* de Baix, de la Costa, del Mig i de les Tres Casetes. Vil·la romana (segles II aC a V dC). Església de Santa Magdalena (moderna).

Masies. Ca/Cal: Anfos, Ajut, Aletxa, Barrab, Benjamí, Casatà, Cassiu, Casona, Casetes, Caseta Hernández, Caseta Sant Joan, Cesc, Cornet, Diabló, Domènech, Era del Perico, Gallego, Jaume, Jaume de l'Estadant, Lluís, Magatzem Casas, Magatzem Enric, Montellà, Montserrat, Palomas, Passanals, Pepa, Planell, Pis Escoles, Quico, Soler, Ton, Torre Joana, Torre Montserrat, Torrents, Vallès i Vila Montserrat.

LA FONT D'EN MAS ARNAU. *Masies.* Ca/Cal: Balmes, Camps, Camps Nou, Cisco, Escorçaire, Ferrana, Garriga Puig, Grumau, Jaume Pelfort, Magí de les Alsines, Martorell, Mas Arnau, Masies, Miseracs, Miqueló, Moncunill, Pelfort, Pelfort Nou, Puiggròs, Pons i Ton.

EL PLA DE LA MASIA. *Masies.* Ca/Cal: Batalla, Casa dels Arcs, Cisca, Enric del

Pla, Figuerola, Manyoses, Marquès, Masia, Orenies, Peó, Roca, Sant Pere, Sant Ramon, Xalet. Can Riba i pont de Can Riba.

EL PLA DE LES GAVARRERES. *Masies*. Ca/Cal: Borràs, Caseta del Nadal, Caseta del Nadal Nou, Caseta dels Peons, Carpi, Casteller, Gumà, Llacuna, Martorell, Sant Sebastià, Xanguet. Can Macià, Caves Bohigas i capella de la Mercè (moderna). Polígon Industrial en formació.

LES CASETES D'EN MUSSONS. *Masies*. Ca/Cal: Alegre, Claramunt, Colom, Caseta de les Malloles, Corral de les Malloles, Creus, Estruc, Delgado, Fontanet Nou, Forn, Gall, Garsa, Garrell, Jiménez, Malloles, Manel, Martri, Maure, Mas, Mercader, Munné, Muns, Morera, Mosso, Mussons, Pau Bartomeu, Pau Garsa, Peret de la Font, Peret Mussons, Rabanyà, Ramon de la Quima, Seuba, Subirana, Tòfol, Torre Orpinell, Torre Vidal, Vidrier Nou, Vendrell i la Vinya.

CAN SABATÉ. *Masies*. Ca/Cal: Caire, Closa, Enric, Casetes de l'Enric, Grau, Jantorres, Pau Antona, Puigbufer, Raic, Roca, Roig, Rumbà, Sabater, Segarra, Solà, Talleret, Tous, Trull, Vinya del Pont, Vives, Vives Nou. Mas del Vent i ermita de Sant Pere de les Botges (romànica).

CAN SOLÉ. *Masies*. Ca/Cal: Antonio Solé, Bonjoc, Castillo, Cristòfor, Ernest Jiménez, Garcia, Gázquez, Guardabosc, Granados, Jiménez, Joan Jiménez, Lluc, Maroto, Miret, Parés, Riba, Ribera, Salat, Santomiu, Sanador, Solé, Sord, Vicentó Vell i Vicentó Nou.

EL SAMUNTÀ. *Masies*. Ca/Cal: Adzet, Aguilera de les Rovires, Aguilera, Brunet, Brunet Nou, Cups, Cau del Rossinyol, Cinto, Forn, Futra, Gaspar, Magí de Vilades, Mestre Vilavell, Pau Magí, Pere Grau, Rossinyol, Seuba, Solé, Torre del Farré, Torre del Rossinyol. Caseriu d'en Ripoll i el Mas del Vent.

EL BOSC GRAN. *Masies*. Ca/Cal: Abelló, Albadalejo, Casanovas, Dalmases, Gaspar, Joan Batalla, Julià, Saez, Saez Nou, Valentí i Terra Alta.

EL RAVAL D'AGUILERA. *Masies*. Ca/Cal: Aguilera de la Costa, Escura, Gaies, Jan Tardà, Jan Tardà Nou, Jan Xic, Jorba, Jorba Vell, Jorbeta, Monjo, Pau del Monjo, Pau Jorbet, Pujol, Selga, Ventallols. Muntanya del Puig Aguilera. Ermita de Sant Bernabé.

AQUÈDUCTE DE L'ESPELT. Dintre del terme odenenc hi ha dos brancals d'aquesta conducció d'aigua (1808-1821), de més de tres quilòmetres de recorregut i que porta aigua cap a la veïna ciutat d'Igualada. Un dels trams s'origina a la Font del Mas Arnau, amb el Pont Gran, al damunt del torrent de Valldaura, i l'altre surt de la Font del Poal, amb el Pont Xic, al torrent de l'Espelt. Aquestes referències no consten en el plànol que hem comentat i que per la seva significació hi afegim.